

018902

Arrestnummer 2012/2121
Repertoriumnummer 2012/ 5109
Datum van uitspraak 22 mei 2012
Rolnummer 2008/AR/2763

Uitgifte		
Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan 1
op € BUR	op € BUR	op € BUR

e Blad

7

Rechtsmiddelen

--

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Hof van beroep Antwerpen

6e bis kamer
burgerlijke zaken

Arrest

Hypothekair
Ruimtelijke ordening
stedebouw

Eindarrest

2008/AR/2763

**STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR VAN HET
VLAAMSE GEWEST**, woonstkeuze, bevoegd voor de
provincie Limburg, te 3500 HASSELT, Koningin Astridlaan
50 bus 1,

elser in hoger beroep,

vertegenwoordigd door Mr. LEMACHE Christian, advocaat
te 3800 SINT-TRUIDEN, Tongersesteenweg 60,

tegen het vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg te
Tongeren van 17 september 2008,

tegen

1. gg. wettelijke erfgenaam, van
wonende te ZUTENDAAL,
2. gg. eigen naam, wonende te
ZUTENDAAL,
3. gg. wettelijke erfgenaam, van
wonende te ZUTENDAAL,
4. gg. in eigen naam, wonende te
ZUTENDAAL,
5. gg erfgenaam van,
wonende te ZUTENDAAL, S

verweerders in hoger beroep,

vertegenwoordigd door Mr. KINDERMANS Gerald,
advocaat te 3870 HEERS, Steenweg 161,

Gelet op de door de wet verelste processtukken in behoorlijke vorm overgelegd waaronder het eensluidend afschrift van het bestreden vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren van 17 september 2008, waarvan geen akte van betekening wordt voorgelegd, alsmede het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie van het hof van beroep te Antwerpen op 4 november 2008, waarbij een naar vorm en termijn regelmatig en ontvankelijk hoger beroep wordt ingesteld.

Gelet op het tussenarrest van 6 september 2011 waarbij het hoger beroep ontvankelijk wordt verklaard, doch alvorens nader recht te doen, de heropening der debatten wordt bevolen tenelnde partijen toe te laten standpunt in te nemen over de gebeurlijke gronden van stuiting en / of schorsing van de verjaringstermijn van de herstelmaatregel bevolen bij vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren op 22 april 1983 en hieromtrent conclusies neer te leggen.

Gelet op de herneming van de zaak voor de anders samengestelde zetel van de zesde bis kamer van het hof.

1. De feiten.

Het hof verwijst, wat de feiten betreft, naar de uiteenzetting in het tussenarrest van 6 september 2011, die hierbij voor zoveel als nodig wordt hernomen.

2. De voorafgaande procedure.

2.1. - Voor wat de procedure in eerste aanleg betreft, verwijst het hof eveneens naar de uiteenzetting in het tussenarrest van 6 september 2011.

2.2. - In het tussenarrest heeft het hof geoordeeld dat de vordering tot het opleggen van een dwangsom nog steeds na het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 op ontvankelijke wijze kon ingesteld worden. Het hof stelt dat de uitoefening van het recht tot het vordaren van een dwangsom door de overheid geen rechtsmisbruik kan uitmaken. De herstelverplichting rust op verweerders in hoger beroep en op hen alleen. Op eiser in hoger beroep rust desbetreffend geen enkele verplichting. Eiser in hoger beroep beschikt slechts over de mogelijkheid om bij in gebreke blijven van de overtreder, zelf tot herstel in de vorige staat te laten overgaan. Het behoort echter niet tot de essentiële taak van de overheid tot gedwongen uitvoering te laten overgaan van gerechtelijke beslissingen, wanneer die uitvoering ervan op de burger rust. De dwangsom is slechts een bijkomend middel om de schuldenaar van een verplichting iets te doen aan te zetten dit te doen, op straffe van belangrijke bedragen te moeten betalen.

Gezien het accessoir karakter van de dwangsom c.q. de verelste van het voorhanden zijn van een uitvoerbare hoofdveroordeling is de vraag aan de orde of de vordering tot het opleggen van een dwangsom nog kan worden ingesteld en / of toegewezen indien de hoofdveroordeling inmiddels komt te vervallen door verjaring. De herstelmaatregel is een veroordeling van burgerlijke aard. Conform artikel 2262bis, eerste lid B.W. verjaart het recht om de titel ten uitvoer te leggen door verloop van tien jaren. De bij het vonnis van 22 april 1983 bevolen herstelmaatregel is in beginsel op 27 juli 2008 verjaard, behoudens enige grond van stuiting of schorsing van de verjaringstermijn overeenkomstig artikel 2242 e.v. B.W. Krachtens artikel 2244, eerste lid B.W. vormen een dagvaarding voor het gerecht, een bevel tot betaling, of een beslag, betekend aan hem die men wil beletten de verjaring te verkrijgen, burgerlijke stuiting. Gezien het accessoir karakter van de dwangsom resp. de onmogelijkheid een dwangsom op te leggen na het intreden van de verjaring van de hoofdveroordeling, rijst de vraag of aan de dagvaarding betekend op 13 september 2006, hetzij voor het verstrijken van de verjaringstermijn van de herstelmaatregel, waarbij de vordering strekkende tot het koppelen van een dwangsom aan de hoofdveroordeling uitgesproken door de correctionele rechtbank te Tongeren op 22 april 1983 werd ingesteld, stuitende werking kan worden verleend ten aanzien van de verjaring van de herstelmaatregel. Zo dit niet het geval zou zijn, zou het aan eiser in hoger beroep behoren te preciseren op welke andere gronden van stuiting of schorsing hij zich steunt om te besluiten dat de verjaring van de herstelmaatregel vooralsnog niet is ingetreden.

Het hof beveelt dan ook de heropening der debatten tenelnde partijen toe te laten standpunt in te nemen over de gebeurlijke gronden van stuiting en / of schorsing van de verjaringstermijn van de herstelmaatregel bevolen bij vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 en hieromtrent conclusies neer te leggen.

3. De vorderingen en standpunten van partijen.

3.1. - Eiser in hoger beroep vordert het hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren; dienvolgens het bestreden vonnis teniet te doen; de oorspronkelijke vordering van eiser in hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren; bij wijze van hoofdveroordeling aan verweerders in hoger beroep het gebod op te leggen de vroegere veroordeling tot herstel begrepen in het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983, luidend als volgt: "beveelt het herstel van de plaats in de vorige toestand binnen het jaar van het in kracht van gewijsde gaan van huidig vonnis en beslist dat de gemachtigde ambtenaar, het college van burgemeester en schepenen en eventueel de burgerlijke partij van ambtswege in de uitvoering ervan kunnen voorzien", na te leven binnen een termijn van drie maanden na de betekening van de nieuwe beschikking; te zeggen voor recht dat aan de voormelde hoofdveroordeling een dwangsom zal gekoppeld worden van 200 euro per dag vertraging na het verstrijken van de termijn van drie maanden na betekening van de tussen te komen beschikking; tenslotte geïntimeerden te veroordelen tot de gerechtskosten van beide aanleggen, hierin inbegrepen de basisrechtsplegingvergoedingen (€ 1.320,00 eerste aanleg en hoger beroep); het arrest uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling of kantonnement.

Eiser in hoger beroep stelt dat de dagvaarding van 13 september 2006 volledig kadert in de uitvoering van de hoofdveroordeling; er wordt immers gevraagd een accessoire veroordeling aan de hoofdveroordeling toe te voegen ten einde de hoofdveroordeling te kunnen uitvoeren. Alleszins heeft deze dagvaarding tot gevolg dat verweerders in hoger beroep opnieuw verontrust worden en hen het inzicht van eiser in hoger beroep wordt verschaft dat hij het recht op uitvoering van de herstelmaatregel niet wil verliezen, meer nog er een dwangsom aan gekoppeld wil zien. De dagvaarding van 13 september 2006 heeft zonder meer stuitende werking met betrekking tot de uitgesproken herstellvordering.

Ter zitting heeft eiser in hoger beroep verwezen naar het arrest van het Grondwettelijk Hof van 8 maart 2012 en gesteld enerzijds dat hij niet kan veroordeeld worden tot betaling van een rechtsplegingvergoeding en anderzijds dat hij zelf geen rechtsplegingvergoeding vordert.

3.2. - Verweerders in hoger beroep vorderen akte te verlenen van het feit dat enkel ; nog eigenaar is van de onroerende goederen in kwestie, zodat. en buiten zake dienen gesteld te worden; het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren; het bestreden vonnis te bevestigen; derhalve zich onbevoegd te verklaren, minstens de vordering onontvankelijk te verklaren; in ondergeschikte orde, de vordering als ongegrond af te wijzen; in meer ondergeschikte orde, de zaak voor advies over te maken aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, en eveneens aan het Benelux - Gerechtshof; nog meer ondergeschikt, aan verweerders in hoger beroep een termijn van minimaal één jaar vanaf het in kracht van gewijsde treden van het tussen te komen vonnis toe te kennen om de vroegere veroordeling tot herstel begrepen in het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 uit te voeren en de dwangsom na het verstrijken van deze termijn te laten verbeuren en de vordering tot uitvoerbaarverklaring bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en het verbod tot kantonnement af te wijzen; uiterst ondergeschikt, verweerders in hoger beroep toe te laten te bewijzen met alle middelen van recht, getuigenverhoor inbegrepen, dat de akte van afstand van 22 februari 2010 werd overgeschreven conform artikel 1 en artikel 2 van de Hypotheekwet.

Volgens verweerders in hoger beroep is de vordering tot veroordeling tot naleving van de uitgesproken herstellvordering en het verkrijgen van een dwangsom duidelijk een nieuwe vordering, bijkomend en losstaand van de vroegere herstelmaatregel. De dagvaarding van 13 september 2006 heeft geen stuitende werking met betrekking tot de uitgesproken herstellvordering, daar eiser in hoger beroep duidelijk een nieuwe vordering heeft ingesteld. Het argument dat het recht om de herstelmaatregel uit te voeren minstens virtueel begrepen is in de dagvaarding van 13 september 2006 kan niet weerhouden worden. Er was trouwens geen enkele noodzaak om een nieuwe vordering in te stellen, gelet op het feit dat in het vonnis van 1983 voorzien werd dat eiser in hoger beroep ambtshalve kon overgaan tot uitvoering van de toegekende herstellvordering. Voor het geval de dagvaarding een stuitende werking zou kunnen hebben ten aanzien van de oorspronkelijke veroordeling kan dit absoluut niet, gelet op het feit dat de oorspronkelijke veroordeling werd uitgesproken opzichtsens en de huidige dagvaarding gelanceerd wordt tegen andere personen.

4. Beoordeling.

4.1. - In het tussenarrest van 6 september 2011 heeft het hof reeds geoordeeld dat de al dan niet overschrijving van de door verweerders in hoger beroep aangevoerde akte van afstand niet relevant is nu elser in hoger beroep belang en hoedanigheid heeft om de vordering tot het opleggen van een dwangsom ten aanzien van alle verweerders in hoger beroep, in hun hoedanigheid van rechtsopvolgers van de oorspronkelijke veroordeelde eigenaar, in te stellen en dat het hof dus niet dient in te gaan op het verzoek van verweerders in hoger beroep om hen toe te laten het bewijs van de overschrijving van de akte van afstand door alle middelen van recht te leveren.

Verweerders in hoger beroep hernemen dan ook ten onrechte deze vordering en de argumenten hieromtrent in hun conclusie na tussenarrest.

4.2. - Verweerders in hoger beroep hernemen ook ten onrechte het argument dat er geen noodzaak was om een nieuwe vordering in te stellen, gelet op het feit dat in het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 reeds voorzien werd dat elser in hoger beroep ambtshalve kon overgaan tot uitvoering van de toegekende herstellvordering.

Het hof heeft in het tussenarrest van 6 september 2011 reeds uiteengezet dat de herstelverplichting op verweerders in hoger beroep rust en op hen alleen en dat op eiser in hoger beroep desbetreffend geen enkele verplichting rust. Zoals gesteld in het tussenarrest behoort het niet tot de essentiële taak van de overheid om tot gedwongen uitvoering te laten overgaan van gerechtelijke beslissingen, wanneer die verplichting op de burger rust.

4.3. - Zoals uiteengezet in het tussenarrest van 6 september 2011 is de bij vonnis van 22 april 1983 bevolen herstelmaatregel in beginsel verjaard op 27 juli 2008, behoudens enige grond van stuiting of schorsing van de verjaringstermijn overeenkomstig artikel 2242 e.v. B.W. en stelt zich de vraag of aan de dagvaarding van 13 september 2006 stuitende werking kan worden verleend ten aanzien van de verjaring van de herstelmaatregel.

De dagvaarding van 13 september 2006 strekt ertoe verweerders in hoger beroep gebod te horen opleggen de vroegere veroordeling tot herstel, begrepen in het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983, na te leven binnen een termijn van drie maanden na de betekening van het tussen te komen vonnis en te horen zeggen voor recht dat aan deze hoofdveroordeling een dwangsom zal gekoppeld worden van € 200,00.

Zoals elser in hoger beroep aanvoert, kadert deze dagvaarding volledig in de uitvoering van de hoofdveroordeling: er wordt immers gevraagd een accessoire veroordeling aan de hoofdveroordeling toe te voegen teneinde de hoofdveroordeling te kunnen uitvoeren. Het gaat om een rechtshandeling die de rust komt verstoren van hem, die aan verjaring begonnen was, in casu verweerders in hoger beroep.

Een dagvaarding stult de verjaring van de vordering die zij inleidt alsook van alle vorderingen die hier virtueel zijn inbegrepen (cfr. Cass., 10 januari 1992, Arr. Cass., 1992, 12, nr. 15). In deze bestaat de door de dagvaarding van 13 september 2006 ingeleide vordering er hoofdzakelijk in de veroordeling tot de uitvoering van de herstelmaatregel te doen naleven. De actio iudicati, het recht om de herstelmaatregel uit te voeren, zit dus minstens virtueel begrepen in de dagvaarding van 13 september 2006, nu uitdrukkelijk gevorderd wordt om verweerders in hoger beroep gebod op te leggen de vroegere veroordeling tot herstel uit te voeren.

In tegenstelling tot wat verweerders in hoger beroep voorhouden, gaat het dus niet om een nieuwe vordering bijkomend en losstaand van de vroegere herstelmaatregel; het gaat om een volledig accessoire veroordeling aan de hoofdveroordeling.

De dagvaarding van 13 september 2006, die werd betekend voor het verstrijken van de verjaringstermijn van de herstelmaatregel, heeft dus stuitende werking ten aanzien van de verjaring van de herstelmaatregel.

Er is dan ook geen sprake van verjaring.

4.4. - Verweerders in hoger beroep houden ten onrechte voor dat de uitvoering van een vonnis rechtsmisbruik zou uitmaken.

Zoals hiervoor gesteld, is de actio iudicati niet verjaard. Het feit dat elser in hoger beroep gedurende jaren niet is opgestreden, heeft niet tot gevolg dat hij zijn rechten verliest.

Het doen ten uitvoer leggen van een vonnis is geen vorm van rechtsmisbruik, vermits het doen uitvoeren van een vonnis een recht op zich is, ook al is een lange tijd verstreken.

De huidige vordering van elser in hoger beroep is enkel het gevolg van het niet uitvoeren van het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 door de oorspronkelijke veroordeelde en zijn rechtsopvolgers (thans verweerders in hoger beroep).

4.5. - De vordering van elser in hoger beroep is geen vordering in de zin van artikel 6.1.13 VCRO, die voor advies dient voorgelegd te worden aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Het gaat immers niet om een herstellvordering, maar om een vordering die ertoe strekt aan verweerders in hoger beroep op te leggen het bevolen herstel uit te voeren en hieraan een dwangsom te koppelen. Bovendien kan de bevoegdheid van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid niet zover gaan dat zij de uitvoering van rechterlijke beslissingen in de weg kan staan (cfr. Grondwettelijk Hof, 15 januari 2009).

4.6. - Het hof heeft in het tussenarrest van 6 september 2011 uiteengezet dat de vordering tot het opleggen van een dwangsom na het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 nog steeds op ontvankelijke wijze kon worden ingesteld en heeft vastgesteld dat elser in hoger beroep in casu geconfronteerd is met kennelijk onwillige opeenvolgende eigenaars van de betrokken onroerende goederen, die het bevel tot herstel naast zich neerleggen.

Het hof acht de vordering tot het opleggen van een dwangsom dan ook gegrond. Rekening houdend met de concrete omstandigheden oordeelt het hof dat aan verweerders in hoger beroep nog een termijn van zes maanden vanaf de betekening van het arrest kan toegestaan worden en dat een dwangsom van € 150,00 per dag redelijk is.

4.7. - Het hoger beroep is gegrond en het bestreden vonnis dient hervormd te worden.

Verweerders in hoger beroep dienen veroordeeld te worden tot de kosten van het geding, zoals hierna begroot. Ter zitting heeft eiser in hoger beroep verklaard geen rechtsplegingvergoeding te vorderen.

5. Beslissing.

Het hof doet uitspraak bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verloopt in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het hof, na herneming van de zaak en het tussenarrest van 6 september 2011 verder uitwerkend, verklaart het hoger beroep van de Stedenbouwkundig Inspecteur toelaatbaar en gegrond.

Het hof hervormt het beroepen vonnis.

Het hof verklaart de vordering van de Stedenbouwkundig Inspecteur gegrond.

Het hof zegt voor recht dat verweerders in hoger beroep de veroordeling tot herstel begrepen in het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren van 22 april 1983 luidend als volgt: "beveelt het herstel van de plaats in de vorige toestand binnen het jaar van het in kracht van gewijsde gaan van huidig vonnis en beslist dat de gemachtigde ambtenaar, het college van burgemeester en schepenen en eventueel de burgerlijke partij van ambtswege in de uitvoering ervan kunnen voorzien" dienen na te leven binnen een termijn van zes maanden na de betekening van huidig arrest.

Het hof zegt voor recht dat aan deze veroordeling een dwangsom gekoppeld wordt van € 150,00 per dag vertraging na het verstrijken van voormelde termijn van zes maanden na betekening van huidig arrest.

Het hof veroordeelt verweerders in hoger beroep tot de kosten van het geding in beide aanleggen, door eiser in hoger beroep niet begroot.

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van

TWEEENTWINTIG MEI 2012 door:

D. WOUTERS, raadsheer wd. Voorzitter

A. VAN LINT, griffier.

018912

...u... e Blad en Bist e Blad

~~A. VAN LINT~~

~~D. WOUTERS.~~

Aangeboden op
25-MEI-2012
Niet te registr
De o.a. inspect
wert De Vos